

10.8.2018

Sisäministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö SMDno-2018-1061
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta

SOS-Lapsikylä kiittää ministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan arpajaislakiin muutoksia. SOS-Lapsikylän lausunnossa keskitymme lakiesitykseen lapsivaikutusten arvioinnin näkökulmasta.

Tutkimusten mukaan lasten ja nuorten rahapeliin riskipelaaminen on vähentynyt, mutta samaan aikaan naisten pelaaminen on lisääntynyt ja nuorten miesten pelaaminen pysynyt ennallaan. Vanhempien ongelmapelaaminen vaikuttaa koko perheeseen ja aiheuttaa erilaisia taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia.

Lasten suojelemisen riskipelaamisen haitoilta tulee olla esityksen keskiössä. Lasten tilanteeseen voidaan merkittävästi vaikuttaa vanhempien riskipelaamisen vähentämisen kautta. Lasten, nuorten ja perheiden kannalta pitää arvioida myös peliongelmiin hoidon ja kuntoutuksen mahdollisuuksia valtakunnallisesti, jotta riskipelaajien tai ongelmapelaamisesta kärsivien on mahdollista saada helposti apua asuinpaikasta riippumatta.

Esityksessä on hyvää se, että rahapelaamisen vaarat ja haitat on tunnistettu, ja että ongelmapelaamisen vähentämiseen on esitetty konkreettinen tapa (pelaajan pakollinen tunnistaminen).

Esityksessä on osin tunnistettu lasten ja nuorten erityisen suojelun tarve rahapeleiltä. Tunnistautuminen on yksi keino haittojen ehkäisyyn, mutta sen kokonaisvaikutusta riskipelaamiseen on kuitenkin vielä vaikeaa arvioida. Tunnistautumiskäytännön vaikuttavuuden arviointi tulee käynnistää mahdollisimman pian osana muuta valmistelua. Samalla pitää selvittää mikä on tunnistautumisen merkitys erityisesti lasten, nuorten ja perheiden riskipelaamisen vähentämisessä.

Alaikäisten automaattipelaamisen valvonta ei ole esityksen mukaan riittävällä tasolla. Esityksessä todetaan, että tunnistautumiskäytäntö ei kokonaan estä alaikäisen mahdollisuuksia rahapeliin pelaamiseen.

Pakollisen tunnistautumisen lisäksi alaikäisten automaateilla tapahtuvan pelaamisen estäminen vaatii valvonnan tehostamista. Jo lain valmistelun aikana tarvitaan ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotta lasten, nuorten ja perheiden ongelmapelaamisen haittoihin päästään nopeasti vaikuttamaan.

THL:n työryhmä on esittänyt ongelmapelaamisen haittojen vähentämiseksi myös muita toimenpiteitä, jotka tulee ottaa huomioon lainsäädännön valmistelussa.

SOS-Lapsikylä

Marja Pajulahti, toimitusjohtaja

Leena Poutanen, markkinointijohtaja

